

A szocializmus erőinek további összefogásáért a marxizmus—leninizmus elvei alapján

A Pravda cikke a magyarországi eseményekről és Tito pulai beszédéről

A magyarországi események — amelyek során az ellenforradalomnak sikerült aktivizálódnia és támadásba menni a szocialista vívmányok, a népi demokratikus rendszer ellen — széles visszhangra találtak mindazok fejében és szívében, akiknek drága a szocializmus ügye.

A szocialista tábor országai egyöntetűen elítélték a reakció intrikáit, Kína Kommunista Pártjának sajtója a pro-

letár nemzetköziség szellemében fogant cikkeket közölt. Ezek a cikkek, amelyek mély marxista—leninista elemzést adják a magyar eseményeknek, általános érdeklődést keltettek.

A francia, az olasz és más kommunista pártok vezetőinek kijelentései azt bizonyították, hogy egységesek a világ kommunista mozgalmában a magyar eseményekről alkotott nézetek. A tőkés

országok kommunista pártjai hőies harcot folytatnak a reakció rohama ellen.

A magyar események lefolyása bebizonyította, hogy a reakció néppellenes céljaira igyekezett felhasználni a dolgozó tömegek felgyülemlett elégedetlenségét, jogos követeléseiket az ország vezetésének megjavítására és a lakosság életszínvonalának emelésére.

szükséges az ellenforradalmi erők leverésére, másrésről azonban aktív ellenállásra

buzdította az ellenforradalmi elemeket és kapcsolatot tartott azokkal.

A Nagy Imre-kormány gyengesége

Az ellenforradalmi erők, amikor nem találtak határozott ellenállásra a Nagy Imre-kormány részéről, fegyvert szereztek, fegyveres bandákat hoztak létre, amelyek segítséget kaptak az imperialista országoktól, és saját feltételeiket diktálták a Nagy Imre-kormány felé.

Ennek a kormány felállításában a kezében ténylegesen semmiféle hatalom nem volt az országban, a parlamentben létezett, és a lakossággal a mikrofonon keresztül érintkezett. Ugyanakkor pedig a Horthy-fasiszta bandák azzal számoltak le, akivel akartak, az utcán fogdosták össze a haladó embereket, akasztották, lefejezték őket.

Hét-nyolc nap alatt többször megváltozott a Nagy Imre-kormány összetétele, és minden esetben mindinkább jobbra esüszott. A Nagy Imre-kormány spanyolfallá változott az ellenforradalmi erők tényleges számára. Mind nagyobb nyomást gyakorolt rá az összeesküvő katonai központ.

Ebben a helyzetben a legjobb emberek, olyanok, mint Kádár

János, Münnich Ferenc és Horváth Imre elvtársak, akik a Nagy Imre-kormány tagjai voltak, szaktettek ezzel a kormánnyal.

Az újonnan szervezett forradalmi munkás-paraszt kormány, Kádár Jánossal az élén, úgy döntött, hogy véget vet a vérontásnak, visszaveri a reakciós fasiszta erőköt és a Szovjetunióhoz fordult segítségért.

A szovjet csapatok segítségéről

Ilyen körülmények között a szovjet kormány az a döntése, hogy segítséget nyújt Magyarország forradalmi erőinek, az egyedüli helyes döntés volt. Egy szocialista állam nem szemlélheté tétlenül a fasiszta reakció véres farsangját a magyar népi demokratikus országban.

Amikor majd Magyarországon minden megnyugszik, amikor az élet normális kerékvágásba lép, a magyar munkásosztály, a parasztság és az értelmiség kétség-tétlenül jobban megérti és helye-

sen értékeli a mi lépésünket. Mi internacionalista kötelességünk teljesítésének tekintjük a magyar munkásosztály számára az ellenforradalom ellen nyújtott segítségünket. Mi ebben a harcban csak azért áldoztunk, hogy megakadályozzuk Magyarországon a fasizmust, hogy megőriz- zük a magyar munkásosztály és a magyar dolgozó nép szocialista vívmányait, és hogy ezeket továbbfejleszthesse, a maga életét élje, és a maga független szuverén szocialista országot építse.

Mi továbbra is barátai leszünk Magyarországi dolgozóinak, közös ügyünkért folytatott harcukban, a szocializmus védelméért, az új alapokon nyugvó új társadalom felépítéséért, a béke ügyének megszilárdításáért folyó harcban. Pártunk kötelességének tartja, hogy támogat- sa a Magyar Szocialista Munkáspártot a marxizmus—leniniz- mus forradalmi alapelveinek valórváltásában.

Amikor Magyarországon hely- reáll a normális rend, és kormánya úgy véli, hogy a szovjet csapatok további jelenlétére nincs szükség, a Szovjetunió a maga részéről semmi esetre sem fogja erőszakolni csapatai ottmaradását.

A felgyülemlett elégedetlenség okai

Kétségtelen, hogy a magyar események kiöbboanásához hozzájárultak a Rákosi—Gerő-féle állam- és pártvezetés bűnei, amelyek a szocialista építésben súlyos hibákat okoztak mind az általános, mind a gazdaságpolitikában és a kulturális építőmunkában is.

A Rákosi- és Gerő-féle pártvezetés elszakadt a párt tömegeitől, a néptől, nem ismerte a munkásosztály, a parasztság és az értelmiség hangulatát. Súlyosan megsértették a szocialista törvényessé- get (a Rajk-ügy és egy sor más ügy, amelyekben ártatlanul szenvedett sok becsületes pártmunkás és államférfi). Gazdasági téren súlyos hi- bák történtek; az eszközök nagy részét új nagyzárnak építésére fordították, amit nem bírt el olyan kis ország, mint Magyarország.

Az iparosítás feszített üte- met, amely helyes volt a Szovjetunióban, mechaniku- san alkalmazták Magyaror- szágon, olyan nagyzárnakat építettek, amelyek gazdasági- lag nem voltak kellően meg- alapozva, mert nem voltak nyersanyaggal elláthatók.

A volt magyar párt- és ál- lamvezetés — mechanikusan másolta a Szovjetunió ipar- osítási tapasztalatait, bár az MDP vezetőinek nemegyszer elvtársilag tanácsoltuk, hogy ne tegyék ezt. — A gazda- sági építés tervezésében Ma- gyarország konkrét feltételei- ből kellett volna kiindulni és számolni azzal, hogy nem minden országnak szükséges megteremtteni minden ipar- ágát, mert támaszkodhatik a szocialista országok egész kollektívájára. Többet kellett volna fordítani a mezőgaz- daság fejlesztésére és a köz- szükségleti cikkek termelésé- nek növelésére, mert ez lehe- tővé tette volna a lakosság életszínvonalának folyamatos emelését. Ezen a téren meg- sértették az arányokat.

A Szovjetunió útját, amely rövid idő alatt hozott létre hatalmas ipart, az tette szük- ségessé, hogy a Szovjetunió abban az időben egyetlen szocialista ország volt a ka- pitalista környezetben. Né- pünknek nagy áldozatokat kellett hoznia és nagy befek- tetéseket kellett végeznie a nehéziparban, minthogy az az ország függetlenségének és a gazdasági fejlődésnek legfőbb garanciája volt. Ennek az út- nak a helyességét a történe- lem egész menete igazolta. Ha ezt nem tettük volna, ak- kor a Szovjetunió nem tudott volna szembeállni a hitleri Németországgal és nem tudta volna szétverni a fasizmust. Magyarországon

hibákat követtek el a pártépítésben is.

Ezek a hibák meggyengítették a pártot. A 9 milliós Magyarorszá- gon az MDP-nek 900.000 tagja volt. A párt kapui mindenki számára nyitva voltak és ezért a legkülönbözőbb emberek léptek be. Beléptek a munkások, mert ez az ő pártjuk, mert csak en- nek a pártnak a létrehozásával és megerősítésével képesek meg- őrizni, megerősíteni, és tovább- fejleszteni a munkásosztály vívmányait. A pártba beözönlöttek a kispolgári nacionalista elemek is, a párttól idegen erők, karrieristák, akik a pártot saját céljaikra akarták felhasználni.

A pártvezetés nem fordított elég figyelmet arra, hogy a nép valóban legjobb élenjáró erőit vonja be a pártba, kevés pmdoi fordított arra, hogy a párt ká- dereit és minden tagját a marxiz- mus—leninizmus szellemében, a dolgozók nemzetközi szolidaritá- sának szellemében nevelje. Ezért azután, amikor nehézségek lép- tek fel, a párt nem tudott ura lenni a bonyolult helyzetnek, nem tudta megmozgatni a nép élenjáró erőit a reakció elleni harcra, sőt mi több, maga a párt is dezorganizálódott.

Az MDP vezetése nem vette figyelembe kellően

az ország nemzeti sajátosságait.

Kétségtelen, hogy a népi de- mokratikus fejlődés tíz éve alatt lehetőség volt arra, hogy a párt és a kormány élére a tényleges- nál nagyobb mértékben nevelje- nek, és emeljenek ki embereket a Magyar Népköztársaság alap- vető nemzeti erőiből. Olyan in- tézkedések történtek, amelyek megsértették a magyar nép nem- zeti önértékét. Például olyan egyenruhát kezdtek bevezetni, amely a Szovjetunióban haszná- latos egyenruhára hasonlított. Minden népnek vannak olyan tradíciói, és nemzeti szokásai, amelyeket tiszteletben kell tar- tani. Nem lehet mindenkit egy kalap alá venni. Vagy talán a hadsereg egyforma hajviselete, vagy az egyforma iskolai osz- tályzatok a szocialista országok internacionalista összefogásának és egységének a mutatói? Mind- ezek természetesen szükségtelen és káros intézkedések, amelyek bizonyos mértékben megsértet- ték a nemzeti érzéseket.

Az SZKP XX. kongresszusa

A véres események kiöbboanása

Ebben a helyzetben az elé- gedetlenség mind élesebb for- mákat öltött, ami október 23-án Budapesten utcai tűn- tetésekhez vezetett.

Ezek a tüntetéseken részt vett a munkások egy része, amely jószándékkal volt el- telve és igyekezett kifejezni a régi vezetés hibáival szem- beni jogos elégedetlenségét. Ezt a spontán elégedetlensé- get azonban felhasználták az ellenforradalmi erők. Most már pontos megállapítást nyert, hogy az ellenforradal- mi elemeket jóelőre meg- szervezték. Volt egy katonai irányító központjuk, előké- szítették és megszervezték a fordulatához szükséges erő- ket, különítményeket szer- veztek fegyverraktárak el foglalására, meghatároztak az elfoglalandó objektumok- kat, közlekedési eszközöket mozgósítottak a fegyverek el- szállítására és helyeket jelöl- tek ki a fegyverek szétosz- tására. Így robbantak ki Bu- dapesten a Horthy-fasiszta bandák által provokált vé- res események.

A nyugati burzsoá újságok elég nyíltan írnak arról, hogy a magyar eseményeket hosszú időn keresztül és gondosan előkészítette a belső és a külső reakció, hogy kezdő- dött fogva az egészben érsz- dött az összeesküvők tapasz- talt keze. Allan Dulles, az amerikai kémszolgálat veze- tője nyíltan kijelentette, hogy a magyar eseményekről „mi előre tudtunk”. A nyugat- németországi Welt am Son-

után Rákosi nem volt képes, és nem akart az egész munka át- szervezésének élére állni, hanem ellenkezőleg, a pártaktíva többségének véleménye ellenére ki- jelentette, hogy az MDP veze- tésének politikája egészében helyes volt, és abban semmit sem kell kijavítani. Ez komoly elé- gedetlenséget keltett a pártban. A pártvezetés, határozott politikai vonal nélkül, semmit sem tett annak érdekében, hogy határo- zottan és rövid idő alatt kijavít- sa a múlt hibáit. Ehhez hozzá kell tenni, hogy az frók, a diá- kok stb. egy része hónapokon keresztül Magyarországon nyílt propagandát fejtett ki a sajtóban a párt és a kormány ellen. Eb- ben a propagandában a vezetést érintő helyes bírálat mellett mind nagyobb teret nyertek na- cionalista, sovinszta mozzana- tok és jelszavak, amelyek a bur- zsoá demokráciához való vissza- térés, követelték, olyan szocia- lista ellenes hangulatok, amely- ket gyakran „a szocializmus jogszállás útjának”, és az egész szocialista tábor, köztük a Szov- jetunió tapasztalatainak szem- beállításával álcáztak.

A Rákosi—Gerő-vezetés egyáltalán nem szállt szembe ezzel a negatív hangulattal, nem volt képes a munkás pártszervezetekre támaszkodni, amelyekben abban az időben még egészséges, in- ternacionalista hangulat uralkodott. A pártvezetés, az államhatalom szervei az éberség hiányáról tettek tanúságot, elkerülte a figyel- méket a nép jogos elégedet- lenségének növekedése és az ellenforradalmi elemek mind szélesebb méreteket öltő di- verzánssá összeesküvő tevő- kenysége.

tag című újság tudósítója ír- ja az egyik felkelőről: „Az első, amit megláttam nála, a német vaskereszt rendszala- ga volt”. A France Soir cí- mű újság kijelenti, hogy az amerikai rádióállomások amelyek „felkelésre hívtak fel, sok bajt okoztak”. Ma- gyarországon. Ugyanez az újság beismeri, hogy a ma- gyar eseményekben a vezető szerepet „a legreakciósabb és nyíltan fasiszta elemek” játszották.

A magyar kormány véget akarva vetni a néppellenes elemek tevékenységének és azért, hogy minél előbb hely- reállítsa a rendet Budape- sten, a szovjet kormánytól kért segítséget. Kérte azok- nak a katonai egységeknek a segítségét, amelyek a var- sói szerződésnek megfelelően Magyarországon tartózkod- nak. A szovjet csapatok be- vetése és a rend helyreál- tásában való részvétele meg- felekezett a reakció tevékeny- ségét és visszavonulását készítette őket.

Mihelyt azonban a szovjet kormány a Nagy Imre-kor- mány kérésére utasítást adott a szovjet csapatoknak Buda- pest elhagyására, az ellen- forradalmi erők megkezdtek a társadalmi és politikai élet aktivistáival, a népi demok- ratikus rend híveivel való kegyetlen leszámolást.

Számos tény tanúskodil arról, hogy Nagy Imre kot- tós politikát folytatott: egy- részről hangoztatta, hogy a szovjet csapatok bevetésé-

közül figyelmet érdemel Tito elvtárs nemrég mondott pulai beszéde. Tito elvtárs helyesen megjegyzi, hogy ezekben az eseményekben az ellenforra- dalmi elemek provokációs szerepet játszottak. „Ezek a reakciós erők — mondotta Tito — nagyon gyorsan, két- három nap elteltével megmu- tatták igazi arcukat. Amikor már az egész nép felháboro- dott mindaz ellen, ami a múltban történt, az alkori vezetés nem mutatott törek- vést arra, hogy kiküszöbölje a magyar népet felháborító momentumokat, nem muta- tott szándékot arra, hogy a szocializmus valóban magyar útjára térjen, annak minden belső sajátosságaival. Ennek kapcsán az események hama- rosan más fordulatot vettek, és a reakció mindinkább ura- kodóvá lett”.

A Pravda foglalkozik azzal, hogyan jellemezte Tito elvtárs a Nagy Imre-kormányt, majd így folytatja: A magyarországi esemé- nyek, amint Tito megjegyze- te, olyan méreteket öltöttek, hogy világhossz vált: rettene- tes vérfürdő és borzalmas polgárháború következik, amelynek során teljesen le- számolhatnak a szocializmus- sal, és mindez egy harmadik világháborúval végződhetik. Noha mi a beavatkozás ellen vagyunk, mondotta Tito, a szovjet beavatkozás elkerül- hetetlen volt. Ez természet-esen a magyar események hely- zés értékelése. De ugyaneb- ben a beszédben Tito azt a segítséget, amelyet a szovjet csapatok nyújtottak a ma- gyar kormánynak, „hibának” nevezi és kijelenti: „mi scha- sem tanácsoltuk nekik hadsé- reg igénybevetését”. Nem le-

het egy ilyen álláspontot kö- vetkeztetnek és helytálló- nak nevezni.

Ma már mindenki előtt tel- jesen világos, hogy e nélkül a segítség nélkül Magyarország az ellenforradalom győ- zelmét aratott volna, és egy Horthy-fasiszta rendszer jött volna létre. Következésképp- en a szovjet csapatok segíté- se szükséges és elkerülhe- tetlen lépés volt.

Ismeretes, hogy a Szovjet- unió segítése a magyar dol- gozó népek az ellenforrada- lom elleni harcban, helyeslé- re talált a testvéri kommu- nista pártok és a szocialista országok dolgozói részéről. Kína Kommunista Pártja ál- lársfoglalását juttatta kifeje- zésre a Zsenminzsiapóban, amikor azt írta: „a Szovjet- uniónek a magyar esemé- nyekkel szemben elfoglalt ál- láspontja a proletár interna- cionalizmus alapján áll, tel- jesen helyes álláspont... A szovjet kormánynak és a szovjet népeknek semmi oka sincs tétlenül szemlélni az eseményeket, amikor a ma- gyar kormány, amely a nép akarátát és nemzeti érdekeit fejezi ki, a Szovjetunióhoz fordult segítségért, és amikor a magyar nép a fasizmus rab- ságába került volna, ha a Szovjetunió válaszul nem nyújtott volna baráti kezét”.

Az elmúlt hetekben Ma- gyarországon a szocializmus sorsa dönt el. Ha Európa kö- zepén egy fasiszta Magyaror- szág jelent volna meg, akkor egy sor kelet- és közép-euró- pai ország politikai helyzete jelentősen megváltozott vol- na, és kétségtelen, hogy az egész európai kontinens nem- zetközi helyzete rosszabbod- dott volna.

Tito elvtárs beszédének bírálata

Annál nagyobb csodálkozás- váltott ki Tito beszédének néhány tétele — írja a Prav- da —, amely egyáltalán nem segíti elő sem a szocializmus összes híveinek konszolidá- lását, sem pedig azt, hogy helyesen értelmezzük a nem- zetközi helyzetet és a kom- munista világmozgalom aktuális feladatainak egy sor fontos kérdését.

Tito beszédében — foly- tatja — a magyar események helyes értékelése mellett vannak olyan értékelések is ezekről az eseményekről, amelyek csak jogos ellenzést válthatnak ki. „Nézzék csak meg — fordul Tito hall- gatóihoz —, hogy milyen erős ellenállást tanúsít egy nép üres kezekkel, rosszul fei- fegyverezve, ha egy cél le-

nagy imperialista hatalmak játékszerévé tesszik, hogy új háborúba rántják, hasonlóan ahhoz, ahogyan Horthy— Hitler fasiszta klikkje tette ezt a magyar néppel 1941— 1944-ben, akkor ez azt je- lentli, hogy a dolgozóknak ez a része a reakció által fel- állított csapdába esett bele. Ez azt jelentette volna kö- vetkezésképpen, hogy a tö- megek nem a felszabadulás és a függetlenség felé men- nek, hogy egy teljesen ellen- tétes irányba, a leigázás és a függetlenség elvesztése fo- lá. A marxizmus—leninizmus megköveteli, hogy a társa- dalmi jelenségek vizsgálata közben mindig feleletet ad- junk arra az egyenes kér- desre: milyen osztályok ér- dekeltek ezekben vagy azok- ban az eseményekben, mi- lyen osztály érdekeit szolgál- ja az emberek társadalmi tevékenységének ez vagy az a formája. Igaz, hogy Ma- gyarországon az események sodrásába kerültek jelentős dolgozó rétegek. A történe- lem nem egy olyan esetet ismer, amikor a tömegek nemzeti érdekeit a reakciós erők a nép alapvető érdekei ellen élesztették, gyűjtötták és használták fel.

Kitér a Pravda Tito elvtársnak Anglia, Franciaor- szág és Izrael Egyiptom el- leni agressziójáról, azok ér- telmezésére és azt a követke- zést vonja le, hogy a béke- szerető népek éberségét és összeforrottságát növelni kell.

A magyar események kap- csán Tito elvtárs egy sor kri- tikai megjegyzést tesz a Szov- jetunió Kommunista Pártja címére is. Ezekkel a megjegyzésekkel külön kell fog- lalkozni. Mi természetesen nem vagyunk a kritika ellen. A moszkvai deklarációban leszögeztük, mint az SZKP és JKSZ közös véleményét, hogy együttműködésünk a baráti kritikára, a pártjaink közötti vitás kérdések baráti jellegű megvitatására fog épülni. Semmi okunk sincs arra, hogy eltérjünk ettől a elhatározástól. Tito elvtárs kritikai megjegyzései azon- ban azzal vonnak magukra figyelmünket, hogy olyan hangnemből tette meg ezeket az utóbbi időben már csaknem kiküszöböltünk.

Vegyük Titónak a szovjet rendszerről mondott fő állí- tásait. Makaesul hangsúlyoz- za, mintha „a személyi kul- tusz lényegében egy megha- tározott rendszer terméke lenne”. Kijelenti, hogy olyan rendszerről kell beszélni, amely „lehetővé tette a sze- mélyi kultusz létrejöttét”. A valóságban azonban a szemé-

lyes kultusz létrejöttét. A valóságban azonban a szemé-